

Dini ve Kültürel Dnmlerin İlk Yitimi midir Adlar: “Kalugurya”dan Aifse’ye”, “Anaze’den Fatma’ya”, “Bauca’dan Nefise’ye”

Aslı zcan

Avrupa’da özel bir öneme sahip olan “Onomastik” zel adlar bilimi anlamına gelmekte olup şahıs adlarını inceleyen bölümüne antroponimi denmektedir. Bu baēlamda ad verme olgusu insanla beraber doēmu, zaman içerisinde ait olduēu toplumların din, kültür örf ve adetlerine göre killenerek kültürel malzemeyi nesilden nesle aktaran bir folklor ēesi haline gelmiştir. Dolayısıyla kişi adlarının ait oldukları toplumlara göre deēien yapısının filolojik tahlili, kültürler arası etkileşimi ve geçişleri zaman ve bölgesel olarak vermesi bakımından son derece önemlidir. Bu alımada Osmanlı İmparatorluēu’nun önemli taşra merkezlerinden birisi olan Trabzon’un hem Osmanlı öncesinde hem de Osmanlı’nın hkimiyetine girdikten sonraki döneminde siyasi ve demografik açıdan yaşadığı deēiimleri şahıs adları üzerinden incelemek amaçlanmaktadır. Bu amaçla Müslim ve gayrimüslim unsurların din farkına raēmen ortak isim kullanıp kullanmadıkları ve belgelerde mühtedi olarak belirtilen ve din deēitiren kişilerin isimlerini seçerken dini ve kültürel kabule uygun isimler seçip semediklerinin tespit edilmesi hedeflenmektedir. Trabzon’un 16. ve 17. Yzyılına ait er’iyye sicillerinden elde edilen verilerin örnekleme yoluyla kullanılacaēı çalışmada isimlerin analizi coērafyaya iz bırakan etnik ve dini unsurların varlığını da açığa çıkaracaktır. Nihayetinde alıma ile arşiv belgeleri üzerinden şahıs adlarını inceleyen ve henüz emekleme aşamasında olan onomastik çalışmalarına bir katkı saēlanması öngörülmektedir.